

IZ ORNITOLOŠKE BELEŽNICE

From the ornithological notebook

SLOVENIJA / SLOVENIA

ZLATOUHI PONIREK *Podiceps auritus* in
RDEČEGRLI SLAPNIK *Gavia stellata*

Slavonian Grebe & Red-throated Loon – one 1y individual of the former observed on 1 Nov 2010 at Požeg reservoir (UTM WM54, NE Slovenia) in Rački ribniki - Požeg Landscape Park; the first published record for the site and a rare observation in the Dravsko polje area; one Red-throated Loon *Gavia stellata* also recorded at the reservoir, yet another rare species for this area

Dne 1.11.2010 je bilo na vodnem zadrževalniku Požeg v Krajinskem parku Rački ribniki - Požeg za ta čas zelo malo ptic. Ob robu nizke vodne gladine se je stiskalo 88 mlakaric *Anas platyrhynchos* in ena žvižgavka *Anas penelope*. Kljub večjim površinam blatnih polojev in plitvin se je zbralo le 21 sivih čapelj *Ardea cinerea*. Ob teh sta na vodni površini lovila še dva čopasta ponirka *Podiceps cristatus*. Sicer dokaj skromno število vodnih ptic sta popestrili dve redkejši vrsti – prvoleten osebek rdečegrglega slapnika *Gavia stellata*, ki sem ga na Požegu tokrat videl drugič (BORDJAN 2010), in prvoleten osebek zlatouhega ponirka. Za slednjega je to tudi prvi objavljeni podatek za to lokaliteto, medtem ko ga VOGRIN (2009) v pregledu ptic Dravskega polja navaja kot redko vrsto z manj kot petimi opazovanji. Tudi v osemletnem obdobju sistematičnega spremljanja vodnih ptic na zadrževalniku Medvedce med letoma 2002 in 2009 zlatouhi ponirek sploh ni bil zabeležen (BORDJAN & BOŽIČ 2009, *lastni podatki*).

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

BOBNARICA *Botaurus stellaris*

Bittern – 26 individuals observed at dusk on 26 Oct 2010 at Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia) flying off individually from various places in reedbeds and calling constantly; in the air, they gathered in a loose flock, circled for a while and eventually flew in SW direction. At least four individuals with the same behaviour observed again on 1 Nov 2010. Such number of simultaneously present individuals at one site and the observed flocking behaviour are exceptional for this species with weak true migratory tendency according to the general ornithological literature.

Bobnarica je zelo redka gnezdilka Slovenije (GEISTER 1995), ki je v novjšem času poleg Cerkniškega jezera (BORDJAN *v pripravi*) občasno gnezдила še na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009). Po letu 2000 so bili posamezni osebkki redno zabeleženi tudi pozimi (KERČEK 2004, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009). Manj jasna je slika pojavljanja v času selitve. Na dveh območjih z dalj časa trajajočim, sistematičnim spremljanjem ptic, in sicer na Ljubljanskem barju in zadrževalniku Medvedce, je bila bobnarica večkrat zabeležena tudi v jesenskem času. Na Ljubljanskem barju je bila med 21 opazovanji jeseni opazovana sedemkrat, od tega dvakrat avgusta, enkrat septembra, trikrat oktobra in enkrat novembra (BOŽIČ 2000, TOME *et al.* 2005). Na zadrževalniku Medvedce je bila v obdobju 2002–2010 jeseni opazovana osemkrat, od tega enkrat avgusta, dvakrat septembra, štirikrat oktobra in enkrat novembra (BORDJAN & BOŽIČ 2009, *lastni podatki*). Podobna slika pojavljanja se kaže na nivoju celotne države. V oktobru je večina opazovanj (8) osredotočena na kratko obdobje med 19. in 26.10. (GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, VOGRIN 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009, BORDJAN *v pripravi*, I. ŠKORNIK *osebno*). Pri jesenskih premikih bobnaric ni znano, ali gre za pravo selitev ali samo disperzijo osebkov zaradi ostrih zimskih razmer. Običajno se bobnarice selijo posamič ali v dvojce, redko v skupinah do 10 osebkov. Izjemoma se jih lahko na majhnih območjih s primernim kritjem zbere na ducate, vendar tudi te ob mraku navadno odletijo posamič (CRAMP 1998, BAUER *et al.* 2005). Tudi pri večini opazovanj v Sloveniji je šlo za posamezne osebkke (GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, VOGRIN 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009, BORDJAN *v pripravi*, I. ŠKORNIK *osebno*). Izjema je Cerkniško jezero, kjer lahko v gnezditveni sezoni poje več samcev hkrati (BORDJAN *v pripravi*), in opazovanje štirih osebkov marca 2010, splašenih iz trstišča mrtvice Prilipe pri Čatežu ob Savi (M. JAKLIČ *osebno*). Dne 26.10.2010 sem bil, glede na zgoraj navedena dejstva, priča neobičajnemu pojavu. Po štetju velikih belih čapelj *Casmerodius albus* na prenočišču na zadrževalniku Medvedce, sem se ob mraku začel pomikati proti avtomobilu. Na poti tja sem v zraku zaslišal neznano oglašanje, ki je spominjalo na oglašanje rumenonogega galeba *Larus michahellis*. Brez daljnogleda sem v zraku opazil srednje veliko ptico, na hitro podobno galebu, zato sem »zaključil«, da se dejansko oglašata vrsta. Kmalu za tem je iz trstišča v notranjem kanalu zletela bobnarica, ki sem jo kljub pojenjajoči svetlobi dobro videl. Še preden je dosegla nasprotno stran kanala, se je začela dvigovati in oglašati. Oglašanje je bilo na las podobno prej